

TOÀ ÁN NHÂN DÂN
THỊ XÃ AYUN PA
TỈNH GIA LAI

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Số: 02/2023/QĐST-DS

Ayun Pa, ngày 10 tháng 7 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TOÀ ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ AYUN PA, TỈNH GIA LAI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Ksor H' Đuen.

Thư ký phiên họp: Trần Thị Hợi – Cán bộ Tòa án nhân dân thị xã Ayun Pa, tỉnh Gia Lai.

Đại diện viện kiểm sát nhân dân thị xã Ayun Pa, tỉnh Gia Lai tham gia phiên họp: Ông Võ Đình Sơn - Kiểm sát viên.

Ngày 10 tháng 7 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Ayun Pa, tỉnh Gia Lai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 01/2023/TLST-DS ngày 14 tháng 6 năm 2023 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2023/QĐST-DS ngày 29 tháng 6 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Ông **Đặng Văn A**, sinh năm 1973. Có mặt.

Nơi ĐKKHKT: Tổ 6, phường D, thị xã Y, tỉnh Gia Lai.

Chỗ ở hiện nay: Tổ dân phố 4, phường C thị xã Y, tỉnh Gia Lai.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu đề ngày 05/6/2023, bản tự khai và tại phiên họp ông Đặng Văn A trình bày:

Anh Đặng Quốc H, sinh ngày 07/4/1998 là con đẻ của ông Đặng Văn A và bà Lê Thị O. Từ khi anh H sinh ra thì gia đình đã phát hiện cháu bị chậm chạp, không có khả năng học tập, khả năng lao động kém. Anh H vẫn có khả năng ăn uống, vệ sinh cá nhân nhưng phải có sự nhắc nhở, giúp đỡ của người thân và gia đình. Căn cứ theo giấy khám sức khỏe ngày 24/5/2023 của Bệnh viện đa khoa tỉnh Gia Lai xác định anh H bị chậm phát triển trí tuệ bẩm sinh. Cháu H không có khả năng tham gia các giao dịch dân sự. Hiện nay, ông A cần thực hiện những thủ tục pháp lý liên quan đến anh H. Do vậy, ông A yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Đặng Quốc H mất năng lực hành vi dân sự, cho ông Đặng Văn A là người giám hộ và đại diện theo pháp luật cho anh Đặng Quốc H trong các giao dịch dân sự.

- Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Ayun Pa:

Tòa án đã tuân thủ theo các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án đã thụ lý đúng thẩm quyền về loại việc và cấp giải quyết như các thủ tục cấp tổng đạt các văn bản tố tụng. Theo đơn yêu cầu của ông Đặng Văn A, Tòa án nhân dân thị xã Ayun Pa đã tiến hành trưng cầu giám định về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của anh Đặng Quốc H. Tại Kết luận số 131/KLGĐTC ngày 27/6/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên trả lời kết quả giám định pháp y tâm thần đối với anh Đặng Quốc H, sinh năm 1998. Nơi ĐKKHKT: Tổ 6, phường D, thị xã Y, tỉnh Gia Lai; Chỗ ở hiện nay: Tổ dân phố 4, phường C, thị xã Y, tỉnh Gia Lai, có kết luận như sau:

+ Về y học: Thì anh Đặng Quốc H bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng (F72 - ICD10);

+ Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Như vậy, việc ông Đặng Văn A yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố anh Đặng Quốc H là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ và đúng quy định. Căn cứ vào khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự, các Điều 369, 370, 376, 377 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự, đề nghị Tòa án nhân dân thị xã Ayun Pa chấp nhận đơn yêu cầu, tuyên bố anh Đặng Quốc H là người mất năng lực hành vi dân sự. Chỉ định ông Đặng Văn A là người giám hộ và là người đại diện theo pháp luật của anh Đặng Quốc H.

Về lệ Phí: Ông Đặng Văn A phải chịu 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Ayun Pa nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự: anh Đặng Quốc H là người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại Tổ dân phố 04, phường C, thị xã Y, tỉnh Gia Lai nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thị xã Ayun Pa theo quy định tại khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Xét yêu cầu của ông Đặng Văn A yêu cầu tuyên bố anh Đặng Quốc H mất năng lực hành vi dân sự:

Ngày 21/6/2023, Tòa án nhân dân thị xã Ayun Pa đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 01/2023/QĐ-TCGD trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên để giám định sức khỏe, bệnh tật, năng lực hành vi dân sự của anh Đặng Quốc H. Tại Kết luận số 131/KLGĐTC ngày 27/6/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên trả lời kết quả giám định pháp y tâm thần đối với anh Đặng Quốc H, sinh năm 1998. Nơi ĐKKHKT: Tổ 6, phường D, thị xã Y, tỉnh Gia Lai; Chỗ ở hiện nay: Tổ dân phố 4, phường C, thị xã Y, tỉnh Gia Lai, có kết luận như sau:

+ Về y học: Thì anh Đặng Quốc H bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng (F72 - ICD10);

+ Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Theo quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự: “*Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần*”. Do đó việc ông Đặng Văn A là cha đẻ của anh Đặng Quốc H có đơn yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố anh Đặng Quốc H mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, cần chấp nhận.

Ông Đặng Văn A có yêu cầu Tòa án chỉ định ông là người giám hộ cho anh Đặng Quốc H, ông A có đủ điều kiện làm người giám hộ theo quy định Điều 49 Bộ Luật dân sự. Anh H mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi nên không thể hiện được ý chí của mình tại thời điểm yêu cầu. Do đó cần chấp nhận yêu cầu của ông A, chỉ định ông A là người giám hộ đồng thời là người đại diện theo pháp luật của anh H để thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ đối với người được giám hộ theo quy định tại Điều 57, Điều 58, Điều 136 của Bộ luật dân sự.

[3] Về lệ phí việc dân sự sơ thẩm: ông Đặng Văn A phải chịu toàn bộ lệ phí giải quyết việc dân sự. Đối với chi phí cho việc giám định pháp y tâm thần ông Đặng Văn A tự nguyện chịu nên miễn xét.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 39; Điều 367, 370, Điều 372; Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự; Căn cứ vào khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 Quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của ông Đặng Văn A.

Tuyên bố: Anh Đặng Quốc H, sinh ngày 07/4/1998. Nơi ĐKHTTT: Tổ 6, phường D, thị xã Y, tỉnh Gia Lai; chỗ ở hiện nay: Tổ dân phố 04, phường C, thị xã y, tỉnh Gia Lai mất năng lực hành vi dân sự.

2. Ông Đặng Văn A là người giám hộ và là người đại diện theo pháp luật của anh Đặng Quốc H.

3. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ ông Đặng Văn A đối với người được giám hộ là anh Đặng Quốc H là:

Quyền:

- Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ

- Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện các giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

Nghĩa vụ:

- Chăm sóc, đảm bảo việc điều trị bệnh cho người được giám hộ.
- Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự.
- Quản lý tài sản của người được giám hộ.

4. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Đặng Văn A phải chịu 300.000 đồng (*ba trăm nghìn đồng*) nhưng được khấu trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí là 300.000 đồng (*ba trăm nghìn đồng*) mà ông A đã nộp theo Biên lai thu tạm ứng phí, lệ phí Tòa án số 0002150 ngày 06 tháng 6 năm 2023 của Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Ayun Pa, tỉnh Gia Lai. Ông A đã nộp đủ tiền lệ phí dân sự sơ thẩm.

Trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định, người yêu cầu giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo lên Tòa án nhân dân tỉnh Gia Lai để yêu cầu giải quyết lại theo thủ tục phúc thẩm.

Nơi nhận:

- VKSND thị xã
- Người yêu cầu giải quyết VDS;
- Chi cục THADS thị xã;
- UBND p. Hòa Bình
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN

(Đã ký)

Ksor H'Duen